

AKTER

životne aktuelnosti poštenih građana srednjebanatskog okruga

broj 2

juli 2019.

besplatan primerak

Razlozi dolaska kineskog proizvođača guma

Pored Zrenjanina na 100 hektara zemlje koje je dobio od grada, kineski proizvođač automobilske gume Šandong Linglong će izgraditi fabriku vrednu skoro milijardu evra.

[Više na strani 4.](#)

Šta se zapravo događa sa prečišćavanjem zrenjaninske vode?

Krajem decembra prošle godine, kada je postrojenje za prečišćavanje vode pušteno u probni rad, ni na kraj pameti nam nije bilo da ni pola godine nakon toga nećemo znati ništa o tome kada će Zrenjanin konačno dobiti čistu vodu.

Preko portala Grada Zrenjanina i ostalih medija tri meseca od puštanja u probni rad saznali smo da je tada dobijena „sanitarna saglasnost za korišćenje Fabrike“. Pošto nikada nije objašnjeno šta to tačno znači važno je reći da je to samo jedna od saglasnosti koja je davno trebalao da bude ishodovana i kao takva za građane nema nikakva praktičan značaj.

Više o tome šta se zapravo događa sa vodom u Zrenjaninu i o razlozima za sadašnje stanje možete pročitati na [strani 2](#).

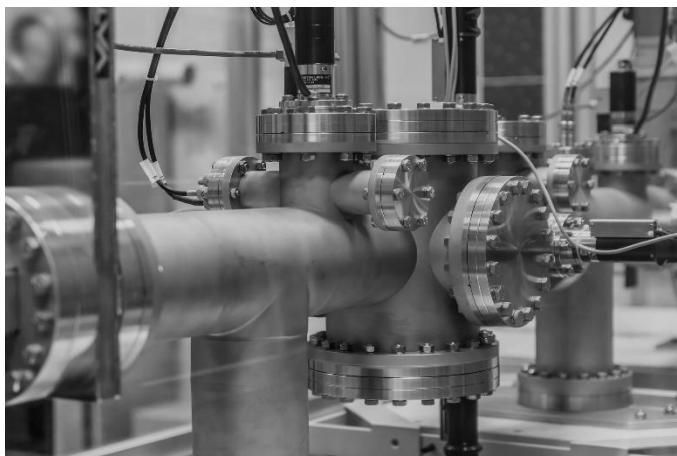

Koliko mesečno plaćamo dažbine?

U režimskim medijima često imamo priliku da čujemo kako je stanje u Srbiji baš onakvo, kakvo bi verovatno svaki građanin poželeo da bude. Šta je od toga istina? [Više na strani 7.](#)

Šta se zapravo događa sa prečišćavanjem zrenjaniske vode?

Krajem decembra prošle godine, kada je postrojenje za prečišćavanje vode pušteno u probni rad, ni na kraj pameti nam nije bilo da ni pola godine nakon toga nećemo znati ništa o tome kada će Zrenjanin konačno dobiti čistu vodu.

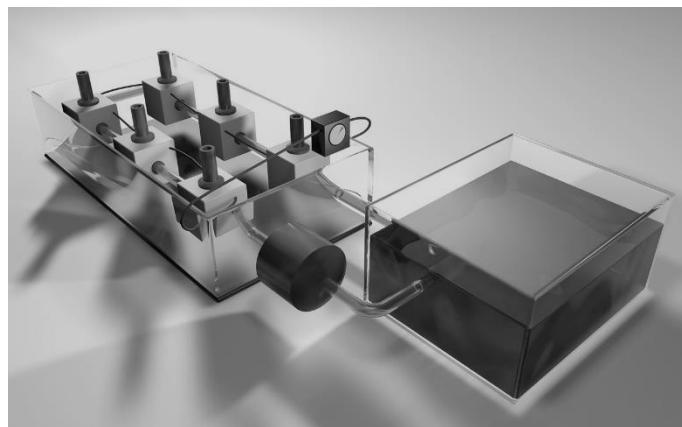
Preko portala Grada Zrenjanina i ostalih medija tri meseca od puštanja u probni rad saznali smo da je tada dobijena „sanitarna saglasnost za korišćenje Fabrike“. Pošto nikada nije objašnjeno šta to tačno znači važno je reći da je to samo jedna od saglasnosti koja je davno trebalao da bude ishodovana i kao takva za građane nema nikakva praktičan značaj.

Sa druge strane o onome što je važno ni dan danas nemamo nikakve informacije, pa možemo da zaključimo da smo od čiste vode još uvek daleko. Ne znamo ništa o mešovitoj komisiji, mešovitoj jer članovi treba da budu predstavnici i grada i izvršioca usluge prečišćavanja vode, koja treba da isprati puštanje u rad postrojenja. O toj komisiji ne znamo ništa zbog jednog od 3 razloga:

1. Nije došlo vreme da se ona formira, jer postrojenje nije spremno ili kvalitet vode nije takav da može da se pusti u rad.
2. Grad nije zainteresovan za puštanje u rad postrojenja tj. usluge prečišćavanja koju je sam naručio.
3. Komisija je formirana ali se imena kriju od javnosti. Ovo bi značilo da se postrojenje iz nekog razloga pušta u rad tajno.

Zašto nam je ova komisija važna? Zato što treba da isprati merenja parametara koji su ugovorom o prečišćavanju vode definisani. Između ostalog to je istovremeno merenje kvaliteta prečišćene vode uz merenje kapaciteta postrojenja. Podsećamo da je naš predlog, kroz inicijativu „Zajedno za vodu“, *da u ime grada, jedan član komisije bude profesor Božo Dalmacija. Reč je o najeminetnijem stručnjaku iz ove oblasti.*

Na ovaj predlog od decembra niko nije odgovorio.

Gradani Zrenjanina plaćaju doradu postrojenja za prečišćavanje vode

Odlukom Skupštine grada na vanrednoj sednici, glasovima SNS-a i partnera, odlučeno je da grad našim parama, dakle parama svih Zrenjaninaca, plati doradu postrojenja za prečišćavanje vode. Citat iz odluke: "U okviru subvencije za vodosnabdevanje JKP „Vodovod i kanalizacija“ treba da izvrši uplatu za uslugu prečišćavanja pitke vode, a koja se odnosi na zamenu opreme postrojenja". Ovim je grubo prekšen ugovor koji je potpisano još početkom 2015., a koji je u ime grada potpisao vodovod i kojim je definisano da izvođač usluge prečišćavanja sam, znači svojim sredstvima, treba da izgradi i održava u funkciji postrojenje sve dok traje ugovor.

Tokom probnog perioda, izvođača usluge prečišćavanja vode Synertek d.o.o. iznenadila je zrenjaninska voda odnosno zaprljanost filtera, a ugovorom su se obavezali da samo tu i takvu vodu treba da prečiste. Pošto očigledno to nisu u stanju, probni rad tj.

prečišćavanje je zaustavljeno bez ijednog zvančnog merenja dok se postrojenje ne doradi. Međutim, umesto da tu doradu urade svojim parama kako je ugovorom definisano, gradska vlast je odlučila da se to uradi parama svih nas Zrenjaninaca. ***Odlučeno je da se Synerteku pokloni 67 miliona dinara da doradi postrojenje.***

Do sada smo mogli da vidimo nezainteresovanost grada za obaveze iz ugovora koje se neispunjavaju, a tiču se velikog kašnjenja, neinformisanosti ili bolje reći dezinformisanosti u vezi izgradnje i puštanja u rad postrojenja za prečišćavanje vode. To nam je dalo povoda da posumnjamo da se interesi gradske vlasti ne poklapaju sa interesima koji su potpisani. Sada možemo jasno da vidimo da je usvojena odluka potpuno u suprotnosti sa raspisanim tenderom koji su sami napisali i potpisani ugovorom.

Zašto plaćamo AOFI garancije ?

Izvođač usluge prečišćavanja vode je zahtevao garanciju da će usluga prečišćavanja vode biti plaćena. Ovde nije ništa sporno. Međutim, obaveze grada prema konzorcijumu koji prečišćava vodu počinju onda kada poteče čista voda tj. kada se to zvanično potvrdi.

Bez obzira na to grad je ovu garanciju za plaćanje usluge pribavio od Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza (AOFI) još pre 4 godine. Ova garancija je sve nas Zrenjanince godišnje koštala 6,7 miliona dinara i taj novac je svake godine predviđen budžetom grada iako čista voda nije bila ni na vidiku. Bezuspešno smo Skupštinu grada nekoliko puta pokušali da ubedimo o obustavi plaćanja AOFI garancije, podsećajući da obaveze proizilaze tek kada poteče čista voda. Sredinom prošle godine sama Agencija je odlučila da obustavi

naplatu pošto su uvideli da im se plaća nešto što nema smisla.

To, međutim, nije moglo da spreči veliku želju gradske vlasti da se ta garancija ipak plaća. Na sednici Skupštine grada 27. marta ove godine odlučeno je da se garancija plaća i ove godine, ali sada ne više 6,7 miliona dianara nego 9,7 miliona dinara godišnje.

Zaista nije jasna logika da se plaća nešto što ne postoji, a to je garancija za naplatu usluge prečišćavanja vode koje nema. Kao što smo rekli, garancija nije sporna, ali mi prvo treba da vidimo ***hoće li uopšte te čiste vode biti.*** Sudeći po probnom puštanju u rad ona nije ni najamnje izvesna.

Razlozi dolaska kineskog proizvođača guma

Pored Zrenjanina na 100 hektara zemlje koje je dobio od grada, kineski proizvođač automobilskih guma Šandong Linglong će izgraditi fabriku vrednu skoro milijardu evra. Važno je napomenuti da se radi o investiciji u proizvodnju, a ne u Zrenjanin. Od te investicije grad će imati 1.200 novih radnih mesta, a u gradsku kasu će se slivati novac od nekih lokalnih taksi uključujući i porez na zarade. Koliko će ova investicija uticati na dolazak dugih sličnih i na investiranje u putnu infrastrukturu još uvek ne možemo da procenimo.

Da bismo bolje razumeli razloge dolaska kineskog proizvođača guma važno je da znamo da motiv dolaska stranih kompanija nije razvijenje domaće privrede. Motor razvoja privrede su uvek domaća preduzeća. Motiv dolaska stranih kompanija treba tražiti u sledećim činjenicama:

- Srbija je na glasu da je država jeftine radne snage kojoj cenom rada konkuriše samo nekoliko najsiromajnjih zemalja Evrope. Strani investitori nikada neće ponuditi plate koje su iznad proseka. Naprotiv, obično će to biti plate koje su bliže zakonskom minimalcu. Imamo, recimo, slučaj očigledno pogrešne procene pompežno najavljuvane kompanije Yazaki u Šapcu, koja posle godinu dana nije uspela da zaposli planirani broj radnika jer je ponudila platu od 25.000 dinara.

- Ne smemo zaboraviti da je politika države subvencionisanje novih radnih mesta. Za svako novo radno mesto dobijaju se novčane subvencije u iznosu od nekoliko godišnjih plata, plaćene državnim novcem što je ustvari novcem svakog od nas. Imamo slučaj kompanije Yura u Leskovcu koja je to iskoristila i rešila da preseli deo proizvodnje u Albaniju i zatvori ta nova subvencionisana radna mesta posle 5 godina, a to je ubrzo nakon što su ove subvencije na radna mesta potrošene.

- Nisu zanemarljivi i uslovi koji se tiču dobijanja zemljišta, nepostojanja ekoloških normi i strogih zahteva zaštite životne sredine koje treba zadovoljiti.

Zbog strožih ekoloških normi u Kini proizvođači gume i plastike sele proizvodnju u zemlje sa manjim ekološkim zahtevima među kojima je Srbija

Ako zanemarimo male plate i subvencije upravo segment zaštite životne sredine nama Zrenjanincima treba da bude posebno interesantan. Pre nešto više od godinu dana Ministarstvo životne sredine Narodne Republike Kine odlučilo je da uvede strožije ekološke norme zbog narastajućeg zagađenja vazduha. Ovim normama su posebno pogodene provincije Činlin, Džidženg i Šandong. Najveći zagadivači su proizvođači plastike i guma. Tamošnji proizvođači guma su zbog poskupljenja proizvodnje rešili da proizvodnju izmeste u države sa manjim ekološkim zahtevima. Posle godinu dana traganja Šandong Linglong našao je da je baš „Srbija u Evropi najpogodnija za njihovu proizvodnju“.

Mi u Pokretu DJB smo prilično zabrinuti jer više od 10 godina nismo u stanju da se izborimo sa kafilerijom, stanovnici Lukućeva ne mogu da se izbore sa Vinexom, a dolazi nam fabrika koja vazduh može da zagađuje mnogo kompleksnije i intenzivnije.

Šta od dokumentacije o zaštiti životne sredine treba da ima kineski proizvođač guma?

Nakon prvih njava dolaska kineske fabrike guma Pokret DŽB je upozoravao da će jedan od glavnih problema biti problem ekologije, a poučeni iskustvom nerešavanja manjih sličnih problema sa kafilerijom i Vinexom.

Krajem marta postavljen je kamen temeljac buduće fabrike. Ubrzo nakon toga u saopštenjima Građanskog preokreta i nekih portala mogli smo da procitamo da investitor nema Studiju o proceni uticaja na životnu sredinu. Umesto demanta usledila su objašnjenja da je sve po zakonu, te da uticaja na životnu sredinu neće biti iz čega možemo da zaključimo da studija nije ni potrebna.

Uzimajući u obzir da je izgradnja počela, investitor bi po Zakonu o izgradnji morao da ima najamnje: generalni projekat, idejno rešenje, idejni projekat i projekat za građevinsku dozvolu. Prvi dokument u kome bi morala da se nađe procena uticaja na životnu sredinu je baš prvi od navedenih - generalni projekat.

Procenu o potrebi i obimu Studije u oticaju na životnu sredinu ne radi investitor već nadležno ministarstvo tj. Ministarstvo zaštite životne sredine. Po zakonu pre početka ili u toku izrade projektne dokumentacije ovom ministarstvu morao bi da se podnese Zahtev o potrebi procene uticaja na životnu sredinu. Nakon podnošenja, nadležni organ bi trebalo da izda pismeno rešenje o tome da li je studija potrebna i ako jeste šta sve ona treba da se sadrži.

Dakle, investitor bi do sada svakako morao da imao ovo rešenje, a ako u rešenju stoji da je studija potrebna, morao bi da ima i studiju koju je sačinilo ovlašćeno pravno lice.

Važno je, takođe, znati da nadležni organ koji izdaje rešenje ima zakonsku obavezu da o svojim odlukama obavesti javnost putem najmanje jednog lokalnog lista. I to po Zakonu o proceni uticaja na životnu sredinu (član 29). Možda nam je promaklo, ali mi se ne sećamo da smo igde pročitali nešto o tome.

Farmaceutska delatnost u Zrenjaninu

korporativni monopol

Farmaceutskom delatnošću kojom se bavila javna ustanova „Apoteke Zrenjanin“ od sada se u Zrenajnju bavi firma“ Apoteka Janković“. Svi objekti, a ima ih ukupno 32, ugovorom o koncesiji predati su na upravljanje novosadskoj firmi na period od 15 godina. „Apoteka Janković“ pobedila je na tenderu koji je raspisan 16. novembra 2018.

Osnovni razlog zbog kojeg je doneta odluka da se upravljanje i obavljanje farmaceutske delatnosti dodeli kocesionaru je nelikvidnost i loše poslovanje ove javne ustanove.

Ako novom rukovodstvu podje za rukom da uz sve preuzete obaveze posluje sa dobitkom, možemo zaključiti da je bilo potrebno samo uvesti red. To smo već imali. Najbolji primer je NIS koji je bio dugogodišnji gubitaš sve dok je njime upravljala država, a postao je veoma profitabilan čim je prodat ruskoj kompaniji. Dakle, u tom slučaju radilo bi se samo o nestručnosti, neznanju i nedomaćinskom ponašanju prethodnog rukovodstva.

Činjenica je da javnu ustanovu „Apoteke Zrenjanin“ nikada nisu vodili najbolji. Kao sve javne ustanove i javna preduzeća i ova ustanova je uvek bila partijski plen. Rukovodstvo je sve do 2012. birano iz redova nosilaca struke. Nakon dolaska SNS-a na vlast, za direktora je bio postavljen ekonomista, a zatim zubar. Zbog ovog drugog čak je morao da se menja osnivački akti i statut.

Međutim, ako hoćemo da budemo krajnje iskreni postoje objektivne okolnosti koje su znatno umanjile tržišnu konkurentnost „Apoteke Zrenjanin“. Nabavka lekova putem tendera bila je obaveza samo za gradsku apoteku, a ne i za privatne koje mogu da se snabdevaju diskontno u veleprodaji. Zbog poslovne politike, gradska apoteka je radila i u selima, tamo gde nije ekonomski isplativo. Istini za volju obavezu da obavlja delatnost u svih 32 objekta preuzeo je i koncesionar, ali se nije obavezao da će tako biti do isteka perioda koncesije.

Koncesionar se, takođe, obavezao da ponudi minimum jednakе uslove svim zaposlenima, ali se nije obavezao da će ih zadržati do kraja isteka ugovora.

Preuzimanjem javne ustanove „Apoteke Zrenjanin“, „Apoteka Janković“ je nedvosmisleno zauzela monopol nad obavljanjem farmaceutske delatnosti u celoj opštini. Korporativni monopol je mnogo gori od državnog koji je često neminovnost, pogotovo u zemljama gde ne postoje antimonopolski zakoni kao što je Zakon o uniformnim cenama lekova u nabavci, a zatim i zakonski propisane marže.

Zaposlena stručna lica, farmaceuti koje je preuzeo koncesionar, verovatno će se nalaziti u nezavidnoj poziciji jer će morati da balansiraju između dva često suprotstavljenih zahteva ekonomskog i etičkog. Forsiranja prodajnih rezultata i lečenja bolesnih ljudi. Farmaceutska delatnost je osjetljiva i specifična, kao i zdravstvo i nije dobro da bude prepuštena samo zakonima tržišta.

Rad koncesionara treba da nadzire i kontroliše društvo za posebne namene. Nova zdravstvena ustanova koja tek treba da bude formirana. Ova ustanova čak mora da odobri godišnji plan koncesionara za svaku godinu tokom trajanja koncesije. Društvo bi trebalo da bude ugovorna strana koja štiti interes građana.

Sa tim nažalost imamo loša iskustva i imamo razlog da budemo zabrinuti jer imamo slučaj prečićavanja naše zrenjaninske vode. I tamo ugovorom o prečićavanju vode interes građana treba da bude zaštićen. Tamo treba da ga štiti JKP „Vodovod i kanalizacija“ Zrenjanin. Znamo da je postrojenje pušteno u rad još decembra prošle godine, a mi još uvek nismo uspeli da saznamo čak ni ko su članovi mešovite komisije koja treba da isprati sva ugovorom definisana merenja i parametre. Utisak je da je svima cilj da voda što pre počne da se prodaje bez obzira na sve uslove koju su tenderom i ugovorm definisani.

Koliko mesečno plaćamo dažbine?

U režimskim medijima često imamo priliku da čujemo kako je stanje u Srbiji baš onakvo, kakvo bi verovatno svaki građanin poželeo da bude. Ali, ništa od toga nije dalje od istine.

Prva stvar od koje moramo da krenemo jeste da danas u Srbiji imate dva osnovna načina kako da dođete do posla. Ili da se zaposlite u fabrički jeftine radne snage ili da se, ako ste partijski povezani, zaposlite u javnom sektoru što onda plaćaju svi građani Srbije. Da ne budemo pogrešno shvaćeni, i sada postoje delovi javnog sektora gde nedostaje radna snaga, ali sa druge strane imamo javna preduzeća u kojima ima daleko više radnih mesta od potrebnih, a koja su najčešće izmišljena.

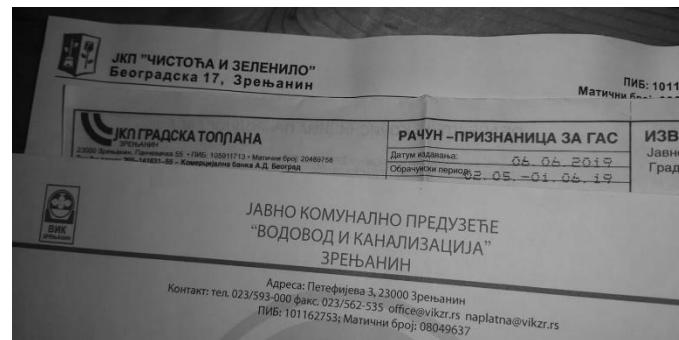
Pokret Dosta je bilo stalno govoriti da je partijsko zapošljavanje jedan od centralnih problema koji izjeda naše društvo zajedno sa korupcijom. Partokratija kao društveni fenomen ne štedi nikada na sebi, često je lišena svake odgovornosti za svoj rad, a ono što ova vlast pokazuje jeste i odsustvo bilo kakve samokritičnosti.

Danas imamo situaciju da jedno domaćinstvo, kada se sabere sve dažbine i režijski troškovi na mesečnom nivou, a u šta spadaju grejanje, struja, telefon, internet, tehnička voda, kanalizacija, izdvajanje za stambenu zajednicu, iznose oko 20.000 dinara, pa i više u jeku grejne sezone. Naravno, ovde nisu uračunati troškovi hrane ili, na primer, vode za piće koje, kao što znamo, Zrenjaninci, takođe, imaju. Treba li da podsećamo da su akcize na naftu i naftne derivate i na duvan povećane i da su uvedene akcize na struju...

Pokret DJB ne veruje da grejanje, struja, voda ne mogu da budu jeftiniji i da nema novca za besplatne udžbenike

Ako bismo posmatrali zbirnu stopu inflacije za poslednjih 6 godina, prema zvaničnim podacima, ona bi iznosila oko 25% i to građani jako dobro osećaju.

Prema podacima Evrostata tri četvrtine ljudi u Srbiji radi za platu do 312 evra. To je zarada za koju radi najveći broj ljudi u zemlji i upravo su to najčešća primanja zaposlenih u fabrikama jeftine radne snage i maloj privredi. Prosečna penzija je oko 200 eva. Potpuno je suvišno govoriti da ti isti penzioneri moraju od te i takve penzije da izdvajaju novac za lekove.

Koja je to ekomska politika gde je čovek koji radi toliko siromašan, da gotovo polovinu svojih primanja treba da da samo za režiju i dažbine. Da li je u redu da neko bude na platnom spisku ili ima izmišljeno radno mesto u javnom preduzeću i zaradu znatno veće od prosečne, a da sa druge strane, ljudi ne mogu da plaćaju dažbine koje su previsoke i zbog koji ih im privatni izvršitelji plene stvari iz kuće ili izbacuju na ulicu? Naš osnovni cilj jeste da javna preduzeća budu uslužni servis građana i odbijamo da poverujemo da grejanje, struja ili gorivo ne mogu da budu jeftiniji. Nije tačno da nema novca za besplatne udžbenike, što je, takođe, naša ideja.

Prema podacima OECD-a, Direkcije za evropske integracije, oko 600.000 ljudi je napustilo Srbiju za poslednjih 6 godina. O kojim rezultatima vladajuća većina govoriti kada im ljudi masovno beže iz zemlje, a na dan izbora kupuju glasove za nekoliko hiljada dinara?

Da li Zrenjaninci imaju najveća primanja u državi?

Da lokalnu samoupravu ne zanima kako žive njeni građani već je više puta pokazala. Naime, gotovo po pravilu se dešava da Zrenjaninci komunalne usluge i takse koje određuje grad plaćaju daleko više od stanovnika nekih drugih lokalnih samouprava. Pa smo tako grad sa najskupljim daljinskim grejanjem. Nakon uvođenja obračuna po potrošnji gađanima su računi za grejanje drastično skočili, zbog čega su u pethodnom periodu više puta održavani protesti, kao i tribine na kojima se govorilo o ovom problemu. Čak je podneto i više tužbi protiv Gradske toplane. U ovoj ustanovi se ograđuju i kažu da posluju po zakonu i po odlukama koje je doneo osnivač, a to je grad Zrenjanin.

Prelazak na obračun plaćanja po utrošku umesto po kvadratu jeste nešto što zakon propisuje. Ali se postavlja pitanje zašto nisu stvoren preduslovi za ovaj način obračuna. Pre svega, misli se na unapređenje energetske efikasnosti zgrada u Zrenjaninu.

Prosečna plata u Zrenjaninu je skoro 16.000 dinara manja nego u Beogradu

Pokret DJB pita čelnike grada zbog čega je Zrenjanin morao da bude među prvim gradovima koji su prešli na obračun po utrošku, i to pre nekoliko godina, kada Beograd i Novi Sad to ni dan danas nisu uradili? Da li zakon važi jednako za sve ili se selektivno primenjuje?

Ili je najveći problem to što je kritična masa upravo u ovim centrima? Jer objašnjenja koja smo više puta do sada čuli iz Beograda kažu da se nisu stekli uslovi za prelazak na ovaj način obračuna, upravo iz razloga što je većina zgrada u ovom gradu stara i nije energetski efikasna. Pa, nije ni u Zrenjaninu, ali koga to briga!

Još jedan od apsurda jeste i to što Zrenjaninci više od decenije unazad plaćaju račune za vodu koja je zabranjena za upotrebu. A sva je prilika da se ovaj problem, uprkos višegodišnjim najavama aktuelne vlasti da je pitanje dana kada će iz zrenjaninskih česama poteći zdrava voda, neće još skoro rešiti. A i do tada ćemo uredno dobijati račune za vodu, kao da iz vodovoda dobijamo najčistiju izvorsku vodu.

Pokret DJB postavlja pitanje imaju li ovakve odluke veze sa zdravom pamćeu, pogotovo ako se zna kolika su primanja u Zrenjaninu, a kolika u Beogradu. Za one koji to ne znaju, podatke mogu da pronađu na zvaničnom sajtu Republičkog zavoda za statistiku. I upravo tu piše da je prosečna neto plata za mart 2019. godine, što je poslednji podatak u ovom trenutku, u Beogradu bila 68.015 dinara. U isto vreme Zrenjaninci su u proseku zaradivali 52.054 dinara ili tačno 15.961 dinara manje od Beograđana. Ali, to, čini se, nije uopšte važno, jer će grad donositi odluke o visini lokalnih nameta po principu koliko nam je potrebno da naplatimo, toliko ćemo da „rebnemo“ narod.

Gde nam odrastaju deca?

U Srbiji svake godine nestane jedan grad veličine 35.000 stanovnika. O tome kako je zadatak držve da stvori uslove da se rađa što više dece gotovo svakodnevno slušamo. Imali smo proglašenu i godinu beba pre nekoliko godina, a od 1. jula prošle godine primenjuje se i novi Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom.

Ono o čemu se malo ili pak retko govori jeste kako izgledaju dečiji vrtići i igrališta na kojima bi deca trebalo da odrastaju. Ako se pogledaju igališta po Zrenjaninu, malo je reći da je tužno u kakvom su stanju. Većina ih nema odgovarajuće sprave kao što su ljuljaške, tobogani, klackalice... Tu su rupe, neravnine. Da se roditelji na pojedinim igralištima ne organizuju sami, što se može videti na društvenim mrežama, pitanje je da li bi i kada pojedina igrališta bila očišćena od trave i opalog lišća.

Pre godinu dana Zrenjanin je bio jedan od gradova u kojima je održana javna rasprava o predlogu novog pravilnika o bezbednosti dečijih igrališta na kojoj smo mogli da čujemo zabrinjavajuće podatke o stanju dečijih igrališta u našem gradu. Više od 95 posto njih ne zadovoljava standarde bezbednosti. To praktično znači da na većini igrališta u Zrenjaninu deca nisu bezbedna dok se igraju.

Kada nadležni izdaju sa takvim podatkom pitanje je kako da se postave roditelji dece i šta da rade u toj situaciji. Da li da brane deci da se igraju na igralištima ili da ih puste i rizikuju da im se dete povredi? Ko u tom slučaju snosi odgovornost za povredu deteta? Da li je to roditelj koji mu je dozvolio da se igra na nebezbednom igralištu ili je to vlasnik igrališta tj. lokalna samouprava koja je dozvolila da se igrališta prave bez da se poštuju standardi bezbednosti.

Kakva je sudska dečijih igrališta u Zrenjaninu i gde će se deca igrati?

Naime, učesnici tribine, za koju je većina građana čula tek nakon što je u medijima videla izveštaj da je uopšte održana, pa nije imala prilike da postavi pitanja govornicima, tvrde da je problem u Zrenjaninu nastao jer je smo u prethodnom periodu imali hiperprodukciju igrališta. Prema popisu koji je urađen u gradu i okolnim mestima postoji više od 100 igrališta. Većina nema odgovarajuću podlogu, niti bezbednu opremu što znači da

bi, ukoliko se usvoji novi pravilnik, morala da budu zatvorena.

Pokret DJB pita gde će se u slučaju zatvaranja više od 95 posto igrališta u Zrenjaninu deca igrati i kako će razvijati svoju motoriku? Na koji način će ovaj problem biti rešen? Kako će se nabaviti novac da se postojeća igrališta privedu nameni, ako je tačan podatak da je samo za posavljanje adekvatne podloge na njima potrebno oko 300.000 evra? I konačno, ali ne najmanje važno pitanje jeste i da li će oni koji su dozvolili podizanje nebezbednih igrališa biti sankcionisani ili će se po ko zna koji put nekažnjeno izvući zbog svog lošeg rada?

Kada će se popraviti uslovi u dečijim vrtićima?

Slična situacija je i sa vrtićima. Umesto da to budu dečije oaze, slika mnogih predškolskih ustanova je blago rečena jeziva. Fasade su ispisane grafitima, nedostaju ograde, u dvorištu se mogu naći opušći, limenke, flaše, pa čak i spricevi sa iglama... Kada je reč o inventaru, ni on nije za pohvalu. Stolice, stočići, krevetići su dotrajali... Čak ni radno vreme vrtića nije prilagođeno radnom vremenu roditelja.

Srbija želi ulazak u EU i čini mnoge stvari kako bi se tu našla. Ipak, dečija igrališta i vrtiće bi trebalo urediti, ne zbog drugih, već zbog naše dece. Jer upravo u vrtićima i na igralištima deca provode dobar deo svog odrastanja. Pozdravljamo odluku grada Zrenjanina da se proširi lista parova kojima je potrebna pomoć da ostvare potomstvo, ali briga o natalitetu se ne zaustavlja kod procesa vantelesne oplodnje ili davanja novčane pomoći za rođenje deteta. Naprotiv, deca koja se rode moraju da imaju adekvatna mesta za odrastanje. Za pohvalu je i što se u naselju Putnikovo gradi novi vrtić.

Ali, Pokrte DJB pita nadležne u lokalnoj samoupravi da li i kada namerava da poboljša uslove u postojećim vrtićima u Zrenjaninu? Ima li plana da se osavremeniti enterijer, ali i da se urede fasade i dvorišta?

Zašto je zemlja data u zakup investitorima koji je ne obrađuju?

Novembra 2017. godine Skupština grada Zrenjanina je donela odluku koja je, i tada po mišljenju odbornika Dosta je bilo, izuzetno loša i za grad Zrenjanin i za poljoprivrednike iz ove opštine. Reč je o davanju državnog poljoprivrednog zemljišta u zakup na 30 godina, a na osnovu investicija. I poljoprivrednici i mi smo ukazivali da će zbog te odluke mnogi mali i srednji proizvođači prestati da se bave poljoprivredom, jer će ostati bez zemlje koju su godinama obrađivali, a koju su svake godine zakupljivali od države. I to na period od godinu dana, na šta su se posebno žalili, jer je to kratak rok da bi se nešto ozbiljnije planiralo i radilo na toj zemlji.

Da podsetimo, reč je o oko 3500 hektara oranica koje su date u dugoročan zakup kompanijama Tenis, Food planet i Farmer 023 M&V. Zbog toga što vladajuća većina tada nije htela da sluša primedbe opozicije i poljoprivrednika, opozicioni odbornici nisu prisustvovali sednici na kojoj se glasalo o ovoj odluci. Tada su nadležni uveravali da će ovi investitori uložiti u agrar 26 miliona evra i da će otvoriti stotinu novih radnih mesta.

Javna rasveta na javno privatno partnerstvo

Veoma malo Zrenjaninki i Zrenjaninaca zna da je na Sednici skupštine grada decembra prošle godine usvojen Predlog odluke o usvajanju projekta javno privatnog partnerstva za rekonstrukciju, adaptaciju, modernizaciju, upravljanje i održavanje javnog osvetljenja našeg grada.

Ovaj predlog odluke je uvršten u dnevni red sednice u toku same sednica i izglasani je, a da se niko sa njim nije upoznao. U sklopu odluke formiran je i tim koji će pratiti projekat. Nakon usvajanja odluke uslediće raspisivanje javne nabavke.

Ne možemo da ocenimo ovaj projekat, jer o njemu nemamo pojma. O njemu nemaju pojama ni oni koji su za njega glasali, a to su odbornici SNS-, SPS-a,

Naravno, još jednom se pokazalo da su se naše sumnje da od najavljenog posla neće biti ništa obistinile. Za sada nema najavljenih investicija po osnovu dugoročnog zakupa državne zemlje jer je kompanija Tenis tražila da sa investicijom počne 2019. godine. I kompanija Food planet je već drugi put zatražila da joj se investiciono ulaganje odloži. I na prošlogodišnjoj i na ovogodišnjoj licitaciji je državna zemlja koju su ove kompanije tražile ponovo data poljoprivrednicima, kako tu ne bi došlo do stvaranja parloga i kako zemlja ne bi ostala neobrađena.

To je još jedan dokaz da je grad trebalo dugoročno da da u zakup državnu zemlju malim i srednjim proizvođačima, a ne investitorima, koji su, kako se pokazalo, spremni da zemlju ne obrađuju. Dosta je bilo izražava sumnju da će i sledeće godine ove kompanije ući u zakup zemlje koja im je odlukom Skupštine grada data. Zbog toga još jednom postavlja pitanje zašto se ta zemlja oduzima od naših poljoprivrednika i daje onima koji su očigledno neodgovorni?

SVM-a i ostali koji čine vladajuću većinu. Možemo da sumnjamo da ovde, ipak, nešto nije u redu jer se odluka donosi ovako tajno. Ako, međutim, pretpostavimo da je sve u redu ostaje potpuno nejasno zašto se o ovako važnim stvarima odlučuje potpuno nakaradno.

Ovo, naravno, nije prvi put da se ovakve odluke donose. Na toj istoj sednici mi smo zahtevali da se usvoji odluka kojom će se Gradsko veće tj. predlagač odluka obavezati na redovne izveštaje o radu u kojima će, između ostalog, objasniti zašto ovako važne odluke predlažu na prečac u toku same sednice. Podsećamo da je rad Gradskog veća javan isto kao i sednice. Međutim, pojedine odluke se očigledno ne donose na tim javnim sednicama.

O bitnim odlukama za funkcionisanje grada često se odlučuje bez prave rasprave na Skupštini

Čelnici grada Zrenjanina često se oslanjaju na praksi provlačenja jako bitnih tačaka dnevnog reda Skupštine grada na mala vrata. Uvek nekako pred kraj sednice odjednom predsednik Skupštine kreće da ređa dodatne tačke. Većina koju čine SNS-SPS se sa tim tačkama složi, a na pitanja opozicije kako da iščita po 30 strana koje su stigle na odborničke tablete za manje od 2 minuta odgovor je uvek isti: "Gradonačelnik i sekretar imaju pravo na to, te je sve regularno. Ukoliko neko ima primedbi može da se žali na pravilnik".

Problem je što žalbe opozicije nemaju smisla, jer treba da ih izglosa većina. U ovakvoj situaciji većina može bez ikakvih posledica da izglosa da je crno belo i obrnuto, jer su opoziciji vezane ruke. Na takav način obesmišljeni su i Skupština grada i odbornički rad. Odbornici većine glasaju po komandi i njima očigledno ne znači ništa to što nemaju pojma šta izglasavaju. U suprotnom zahtevali bi i oni više vremena za upoznavanje sa materijalom.

Veoma je važno da građani donesu ispravnu odluku kada glasaju za odbornike

Ovo je nešto što je jako bitno i što mora dopreti do Zrenjaninaca kako bi dobro razmislili ko se nalazi na listi za odbornike, kako i da li rade u njihovom interesu. Za nečiji interes sigurno rade, ali za interes običnih građana po svemu sudeći ne. Pravilnik rada Skupštine grada mora pod hitno da se menja, inače će sve proći

nezapaženo, ispod žita. Pokret DJB se trudi svim sredstvima da ukaže na ove nelogičnosti u radu, međutim, napominjemo, sva regularna sredstva nikako ne pomažu. Zato je jako bitno kome građani daju poverenje da ih predstavlja.

Mnogi će se zapitati zašto se te tačke ne uvrste u dnevni red u pozivu za skupštinsku sednicu? Objasnjenje je jednostavno - kada se tačka dnevnog reda nalazi redovno u pozivu za sednicu onda s njom ide i materijal sa obrazloženjem. Međutim, kada se tačka uvrsti u dnevni red u toku same sednice, materijal o toj tački dnevnog reda odbornici mogu da pročitaju tek kada se sednica završi.

Na ovaj način vladajuća većina obično u skupštinsku proceduru ubacuje tačke dnevnog reda o kojima ne želi debatu.

Zbog toga Pokret DJB još jednom insistira na promeni pravilnika rada Skupštine grada.

Naš san je SRBIJA u kojoj se rado i lepo radi i živi, ona za kojom čeznemo i kad iz nje odemo i dok u njoj ostajemo. Srbija upornih, izuzetnih, ponosnih ljudi kadrih da prepozna i štite sopstvene interese i stvore sreću za sebe, svoju porodicu i okruženje.

Naš cilj je SISTEM u kom vlada red, gde ista pravila važe za sve, sistem jači od svakog pojedinca.

Dosta je bilo ima plan za Srbiju u 20 tačaka:

1. Uvesti POTPUNU transparentnost rada javnog sektora. Zabraniti potpisivanje tajnih ugovora. Za ceo javni sektor objaviti sve potpisane ugovore, mesečno objavljivati ko dobija novac od države, javnih i državnih preduzeća, svih zdravstvenih, kulturnih, prosvetnih i svih drugih ustanova. Objaviti sistematizacije radnih mesta i merila radnog učinka za ceo javni sektor.
2. Popisati i proceniti SVU državnu imovinu.
3. Doneti nove izborne zakone: direktni izbori za predsednike opština i gradonačelnike, veći cenzus za koalicije, ravnometerna teritorijalna zastupljenost, nov zakon o finansiranju političkih stranaka
4. Nov zakon o medijima i slobodnom političkom pristupu medijima.
5. Zakon o poreklu imovine.
6. Ukinuti subvencije stranim investitorima Ne postoji razlog da strani investitori budu privilegovani u odnosu na domaće. Fokus ekonomске politike je domaća privreda.
7. Uvesti red u javna preduzeća. Javni konkursi za sve direktore.
8. Ukinuti protivustavno smanjenje penzija. Vratiti oteto. Dug prema penzionerima pretvoriti u državne obveznice sa kamatom. Vojnim penzionerima uskladiti penzije u skladu sa odlukom Ustavnog suda sa kamatom. Reforma penzionog sistema.
9. Vratiti plate u javnom sektoru na nivo pre smanjenja krajem 2014. Dug za otete plate, kao i za solidarni porez, pretvoriti u državne obveznice sa kamatom.
10. Raskinuti ugovor za Beograd na vodi. Raspisati javni konkurs za urbanističko rešenje za Savski amfiteatar.
11. Staviti van snage štetne zakone Zakon o poljoprivrednom zemljištu, Zakon o konverziji zemljišta, Zakon o ulaganjima.
12. Povezati radni staž SVIM zaposlenim u firmama u restrukturiranju, privatizaciji i stečaju. Isplatiti zaostale zarade. Nije posao zaposlenih da naplaćuju doprinose. To je posao države. Staž se povezuje na nivou minimalca. Zaostale zarade takođe. Deo iznad minimalca se konvertuje u vlasništvo nad preduzećem.
13. Otvoriti široku javnu raspravu o pravosuđu, obrazovanju i zdravstvu. Ove reforme se ne mogu sprovesti za godinu dana. Ali je moguće otvoriti raspravu o njima i uvesti transparentnost u njihov rad.
14. Ukinuti pretplatu za RTS. Izvršiti racionalizaciju. Trajno rešiti finansiranje. Ne plaća se naknada za prijem preko antene.
15. Ukinuti overu zdravstvenih knjižica. Zdravstveno osiguranje za sve građane plaćeno iz budžeta.
16. Smanjiti poreze i doprinose za trećinu u dva koraka. Uvesti progresivan sintetički porez. Prvi korak sa početnom stopom od 20% sprovesti odmah. Drugi korak oročiti rastom poreskih prihoda. Povećati minimalac da prati poresko rasterećenje.
17. Uvesti univerzalnu socijalnu zaštitu za sva domaćinstva bez primanja. Svako domaćinstvo bez primanja bi dobilo socijalnu pomoć od 15.000 dinara mesečno, plus 5.000 dinara po dodatnom članu domaćinstva, tako da bi tročlana domaćinstva primala 25.000 dinara mesečno, a četvoročlana 30.000 dinara. Ceo sistem socijalne zaštite koji imamo danas bi zamenio novi univerzalan sistem.
18. Postaviti temelje agrarne reforme: državnu zemlju obrađuju naši zemljoradnici uz ograničen posed. Vratiti sistem zadruga.
19. Završiti restituciju bez troška za budžet. Vratiti oteto u naturi. Ono što ne može, vratiti kroz supstituciju.
20. Rešiti problem kredita u švajcarskim francima. Teret rasporediti između banaka i građana koji su uzimali kredit.